

**Аналіз регуляторного впливу
рішення сесії Коломацької селищної ради
«Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2020 рік»**

I. Визначення проблеми

Аналіз регуляторного впливу підготовлено на виконання норм Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року №308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами.

Рішенням Коломацької селищної ради від 05.07.2018 №9 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2019 рік» (зі змінами) установлені ставки земельного податку на 2019 рік та передбачено встановлення пільг з їх сплати.

Виходячи з норм пункту 5 статті 2 та частини 1 статті 3 Бюджетного кодексу України, бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією зі складових якої є бюджети місцевого самоврядування), становить один календарний рік, що починається 01 січня кожного року й закінчується 31 грудня того ж року.

Пунктом 10.2¹ статті 10 Податкового кодексу України встановлено, що місцеві ради обов'язково установлюють єдиний податок та податок на майно .

Органи місцевого самоврядування в рамках, визначених Бюджетним та Податковим кодексами України, мають ухвалювати рішення про встановлення місцевих податків і зборів на наступний рік для відповідного місцевого податку чи збору.

Згідно Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» повноваження щодо встановлення місцевих податків і зборів відносяться до виключної компетенції місцевої ради.

Пунктом 284.1 статті 284 ПКУ встановлено, що органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території. Пунктом 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що органи місцевого самоврядування ухвалюють рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Плата за землю є складовою податку на майно, який згідно зі статтею 10 ПКУ належить до місцевих податків та є обов'язковим для встановлення місцевими радами.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної й комунальної власності.

Прогнозний обсяг надходжень податку на 2020 рік є розрахунковим і може змінюватися від чинників, на які неможливо вплинути (чисельність платників, обов'язковість сплати ними податку – виникнення податкового боргу).

У цьому випадку причини виникнення проблеми – це безпосередня вимога чинного законодавства України, згідно з якою органи місцевого самоврядування кожного року ухвалюють рішення про місцеві податки та збори на наступний рік.

В разі не встановлення органом місцевого самоврядування місцевих податків, будуть застосовуватися мінімальні ставки податку, визначені в Податковому кодексі України, при цьому не будуть враховані інтереси громади по встановленню таких ставок.

Ухвалення рішення селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2020 рік», що набуде чинності з наступного бюджетного періоду – з 01 січня 2020 року, необхідне для прозорого ефективного встановлення ставок плати за землю та пільг з її сплати. Прийняття цього регуляторного акта дасть можливість здійснення контролю за додержанням правил розрахунку та сплати податку на майно в частині податку за землю, поповнити місцевий бюджет, що надасть змогу спрямувати отримані кошти від сплати податку на вирішення соціальних проблем територіальної громади та покращення її інфраструктури.

Основні групи (підгрупи), на які впливає проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання – прийняттям цього проекту регуляторного акта:

<i>Групи (підгрупи)</i>	<i>Так</i>	<i>Ні</i>
1	2	3
Громадяни	Шляхом забезпечення умов для покращення рівня соціальної захищеності територіальної громади за рахунок надання пільг та здійснення прогнозованих надходжень до селищного бюджету від сплати земельного податку, що будуть спрямовані на фінансування бюджетних програм: соціальних, економічних, екологічних, розвитку підприємництва, електронного врядування, у сфері адміністративних послуг, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства.	-
Держава. Органи місцевого самоврядування	Шляхом виконання вимог ПКУ в частині встановлення ставок плати за землю, що забезпечить податкові надходження до бюджету, які будуть спрямовані на фінансування бюджетних програм: соціальних, економічних, екологічних, розвитку підприємництва, електронного врядування, у сфері адміністративних послуг, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту. Шляхом надання права органам місцевого самоврядування встановлювати розміри ставок земельного податку та пільг.	-
Суб'єкти господарювання	Шляхом прогнозування фіскального навантаження з плати за землю для суб'єктів господарювання-платників земельного податку, які мають земельні ділянки у власності або користуванні. Шляхом надання суб'єктам господарювання пільг зі сплати за землю на підставі ПКУ та ухвалення рішення за цим проектом.	-

Ринкові механізми не можуть бути застосовані, тому що встановлення ставок земельного податку можливо лише за рахунок прийняття відповідного рішення сесією селищної ради.

Установлення земельного податку на території Коломацької селищної ради на 2020 рік необхідне у зв'язку з тим, що рішення Коломацької селищної ради від 05.07.2019 №9 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2019 рік» регулює процеси плати за землю лише у 2019 році та відповідно до вимог пункту 10.2 статті 10, підпунктів 12.3.2, 12.3.4, 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ не може бути застосовано у 2020 році.

Проект рішення селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2020 рік» розроблено відповідно до форми, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 року №483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки». Зокрема передбачено встановлення ставок плати за землю в розрізі кодів за видами цільового призначення земель, установленими Класифікацією видів цільового призначення земель, затвердженою Наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23 липня 2010 року №548, зі змінами.

Ураховуючи соціально-економічну ситуацію в державі, розміри податкових платежів за користування землею для всіх категорій землекористувачів пропонується залишити на рівні 2019 року.

Відповідно до пункту 284.1 статті 284 ПКУ органам місцевого самоврядування надано право встановлювати пільги зі сплати за землю. Ураховуючи зазначене, пільги зі сплати за землю встановлюються Податковим кодексом України та рішенням на 2020 рік.

Такі пільги надаються з метою зменшення дотацій з державного або місцевого бюджетів органам державної влади та місцевого самоврядування.

За відсутності регулювання не буде забезпечено визначення ставок, порядку нарахування, сплати та переліку пільг з плати за землю.

Кожен податок є важливою складовою доходів бюджету, оскільки забезпечує внесок у його наповнення. Згідно з бюджетним законодавством плата за землю є одним з джерел надходжень загального фонду бюджету громади, за рахунок якого утримуються бюджетні установи, що забезпечують надання послуг населенню в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, фізичної культури та спорту. Також фінансуються соціально важливі місцеві цільові програми

Стабільність надходжень, що формують загальний фонд бюджету громади, дозволяє забезпечити безперебійну життєдіяльність громади в різних сферах, своєчасну виплату заробітної плати працівникам бюджетних установ та провести всі інші соціально важливі видатки, отримати всім мешканцям громади суспільні послуги в тій чи іншій сфері, якими опікуються органи місцевого самоврядування.

З метою безумовного виконання вимог Податкового кодексу України та недопущення суперечливих ситуацій, а також з метою вирішення проблеми щодо врегулювання питань справляння місцевих податків і зборів в межах територіальної громади, і пропонується прийняття рішення селищної ради «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на 2020 рік».

II. Цілі державного регулювання

Проект рішення селищної ради спрямований на розв'язання завдання, визначеного в попередньому розділі аналізу регуляторного впливу.

Цілями державного регулювання є встановлення ставок та пільг з плати за землю відповідно до вимог ПКУ, отримання до бюджету громади прогнозованих податкових надходжень, забезпечення виконання програм: соціальних, економічних, екологічних, розвитку підприємництва, електронного врядування, у сфері адміністративних послуг, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту тощо.

Індикаторами досягнення цілей регулювання та зменшення масштабів проблеми є:
- надходження плати за землю до доходної частини селищного бюджету

- забезпечення виконання міських цільових програм: соціальних, економічних, екологічних, розвитку підприємництва, електронного врядування, у сфері адміністративних послуг тощо, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту тощо.

Дотримання правових аспектів буде виконано шляхом направлення:

- рішення про встановлення місцевих податків чи зборів у електронному вигляді в десятиденний строк з дня ухвалення до контролюючого органу, у якому перебувають на обліку платники відповідних місцевих податків та зборів, але не пізніше 01 липня року, що передує бюджетному періоду, у якому планується застосування встановлюваних місцевих податків і зборів або змін до них (підпункт 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).

Цілями регуляторного акта є:

- установлення ставок земельного податку та пільг зі сплати цього податку;
- забезпечення соціально-економічного розвитку громади, подальшого регулювання земельних відносин, використання земельного ресурсу в інтересах територіальної громади;
- отримання фінансового ресурсу для вирішення соціально-економічних питань розвитку громади, підвищення соціальних стандартів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

<p>Альтернатива 1 Установлення мінімального розміру ставок земельного податку.</p>	<p>Альтернатива не є прийнятною, оскільки вона веде до відмови від використання економічних ресурсів громади, що спрямовуються на фінансування його інфраструктури. У разі не встановлення відповідних ставок, бюджет громади втратить надходження від плати за землю у зв'язку з відсутністю законодавчо встановленої мінімальної ставки. Негативний вплив буде завдано територіальній громаді, оскільки відсутність надходжень до бюджету громади ставить під загрозу виконання програм: соціальних, економічних, екологічних, розвитку підприємництва, електронного врядування, у сфері адміністративних послуг, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту.</p>
<p>Альтернатива 2 Установлення для всіх категорій землекористувачів ставок на рівні 2019 року</p>	<p>Ураховуючи соціально-економічну ситуацію в державі, установлення у 2020 році для всіх категорій землекористувачів розмірів плати за землю на рівні 2019 є доцільним. Застосування альтернативи шляхом ухвалення рішення селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2019 рік» є найбільш прийнятним. З уведенням у дію запропонованого регуляторного акта будуть упорядковані відносини між землекористувачами та органами влади й місцевого самоврядування з питань плати за користування земельними ділянками. Ухвалення запропонованого рішення забезпечить сталі надходження до бюджету громади та нестиме більш прийнятне податкове навантаження на суб'єктів господарювання.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави (органів місцевого самоврядування)

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
------------------	--------	---------

Альтернатива 1	Відсутні	Втрати бюджету громади на виконання програм: соціальних, економічних, екологічних, розвитку підприємництва, електронного врядування, у сфері адміністративних послуг тощо, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту тощо.
Альтернатива 2	Удосконалення системи місцевого оподаткування; підвищення рівня використання економічних ресурсів громади; забезпечення надходжень до бюджету громади від плати за землю, що можуть бути спрямовані на виконання цільових програм	Витрати часу, матеріальних ресурсів для фіскальних органів на адміністрування плати за землю, розмір яких залишається на рівні попередніх років

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні. Втрати бюджету громади зумовляють неможливість забезпечення його фінансування на виконання цільових програм: соціальних, економічних, екологічних, розвитку підприємництва, електронного врядування, у сфері адміністративних послуг тощо, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту тощо
Альтернатива 2	Зменшення податкового навантаження на землекористувачів шляхом установлення пільгових ставок для земельних ділянок, зайнятих житловим фондом, гаражно-будівельними, дачно-будівельними та садівницькими товариствами, індивідуальними гаражами, садовими й	Відсутні

	<p>дачними будинками фізичних осіб, а також унаслідок установаження пільг комунальним підприємствам-надавачам послуг.</p> <p>Розвиток інфраструктури, збільшення кількості робочих місць; спрямування фінансового ресурсу за рахунок забезпечення стабільних податкових надходжень плати за землю на вирішення соціальних проблем населення</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Розрахункова кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта, складає 1669 осіб:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Розрахункова кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	7	0	0	1369	1376
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0,5	0,0	0,0	99,5	100

Оскільки відповідно до податкового законодавства податок на земельної ділянки, сплачується до того місцевого бюджету, на території якого вони розташовані, до кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта, включено також суб'єктів господарювання, що зареєстровані за межами громади, але мають у власності або користуванні земельні ділянки на його території.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Економія коштів на сплату податків.	Відсутні.
Альтернатива 2	Установлення ставок земельного податку за користування земельними ділянками громади з урахуванням диференціації за видами цільового	Відсутні

використання земель.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Оцінка ступеня досягнення цілей визначається за чотирибальною системою, де:

- 4 – цілі ухвалення регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (проблеми більше не буде);
- 3 – цілі ухвалення регуляторного акта можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми усунені);
- 2 – цілі ухвалення регуляторного акта можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, однак, деякі важливі критичні її аспекти залишаться невирішеними);
- 1 – цілі ухвалення регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема залишається).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Відсутні надходження до бюджету громади. Не виконуються програми: соціальні, економічні, екологічні, розвитку підприємництва, електронного врядування, у сфері адміністративних послуг, відсутнє фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту
Альтернатива 2	4	Цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті повною мірою при збалансуванні витрат суб'єктів господарювання, громадян і органу місцевого самоврядування. Забезпечується можливість сплачувати плату за землю за обґрунтованими ставками з урахуванням диференціації за видами цільового використання земель; виконання програм: соціальних, економічних, екологічних, розвитку підприємництва, електронного врядування, у сфері адміністративних послуг, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Втрати бюджету громади	Не досягнуто мети
Альтернатива 2	Упорядкування відносин між міською радою та суб'єктами господарювання й громадянами в частині встановлення ставок земельного податку за користування земельними ділянками громади з урахуванням диференціації за видами цільового використання земель. Прогнозовані надходження до бюджету громади можуть бути використані на фінансування заходів, передбачених міським бюджетом	Розмір плати за землю для всіх категорій землекористувачів не збільшується. Тому, суб'єкти господарювання несуть витрати лише на ознайомлення з вимогами запропонованого регуляторного акта	Сприяє досягненню цілей регулювання, повністю вирішує проблему.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Причиною відмови є необхідність фінансування інфраструктури, наповнення бюджету громади, недоотримання надходжень до бюджету.	Відсутні кошти в бюджеті громади. Індикаторами можуть бути процеси та явища соціально-економічного характеру (прискорення або уповільнення змін економічного зростання, політичні впливи, дефіцит ресурсів тощо)
Альтернатива 2	Для досягнення встановлених цілей перевага була надана цій альтернативі,	На дію регуляторного акта можливий вплив зовнішніх

	<p>що надасть можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зменшити податкове навантаження на платників. Кошти можуть бути використані суб'єктами господарювання для розвитку бізнесу, підвищення матеріально-технічної бази, виплати заробітної плати, створення нових робочих місць; - сплачувати плату за землю за обгрунтованими ставками з урахуванням диференціації за видами цільового використання земель; - отримати заплановані податкові надходження до бюджету громади; - сприяти удосконаленню процедури адміністрування плати за землю та попередити виникнення конфліктних ситуацій між органами державної фіскальної служби й платниками податку 	<p>чинників, ухвалення змін та доповнень до чинного законодавства України в цій сфері. Індикаторами можуть бути процеси та явища соціально-економічного характеру (прискорення або уповільнення змін економічного зростання, політичні впливи, дефіцит ресурсів тощо).</p> <p>Крім того, на кількості власників земельних ділянок та землекористувачів може відобразитися економічна ситуація в державі</p>
--	--	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Вирішити питання встановлення розміру ставок земельного податку та пільг зі сплати за землю у місті пропонується шляхом ухвалення запропонованого рішення селищної ради. Цей спосіб досягнення цілей є оптимальним шляхом вирішення проблеми й ґрунтується на загальнообов'язковості виконання норм рішення всіма учасниками правовідносин у системі оподаткування.

При здійсненні регуляторної діяльності розглядаються обгрунтовані пропозиції та зауваження до проекту рішення, надані суб'єктами господарювання, представниками територіальної громади в установленому законом порядку.

Задля забезпечення виконання вимог чинного законодавства України, документи з регуляторної діяльності підлягають оприлюдненню на офіційному веб-сайті селищної ради, у засобах масової інформації з метою отримання зауважень і пропозицій у термін, визначений Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

З метою забезпечення інформованості громади та суб'єктів господарювання рішення селищної ради буде оприлюднено на офіційному селищній раді.

Таким чином, упровадження регуляторного акта забезпечить дотримання норм чинного податкового законодавства як органами державної податкової служби, органами місцевого самоврядування, так і платниками земельного податку.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Податок не є новим, тому додаткових витрат бюджету на впровадження та адміністрування регулювання не передбачається.

VII. Обгрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Рішення набуває чинності з початку наступного бюджетного періоду, тобто з 01.01.2020, та діє протягом року.

Передбачається, що власники та користувачі земельних ділянок будуть неухильно виконувати вимоги запропонованого проекту рішення, тобто в повному обсязі та своєчасно здійснювати сплату податку.

Землекористувачі несуть відповідальність за своєчасне та повне погашення зобов'язань з плати за землю у порядку й розмірах, установлених ПКУ. Несплатена сума вважається податковим боргом і підлягає стягненню в примусовому порядку. Відповідно до статті 126 ПКУ за порушення строків сплати платник податків притягується до відповідальності у вигляді штрафу в таких розмірах:

- при затримці до 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, – у розмірі 10% від погашеної суми податкового боргу;
- при затримці більше 30 календарних днів, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, – у розмірі 20% від погашеної суми податкового боргу.

Згідно з підпунктом 129.1.1 пункту 129.1 статті 129 ПКУ після закінчення встановлених строків сплати на суму податкового боргу нараховується пеня.

Таким чином, власники та користувачі земельних ділянок зацікавлені у виконанні вимог запропонованого проекту рішення.

Упровадження та виконання вимог регулювання не потребує додаткового забезпечення ресурсами, оскільки податок не є новим.

На дію регуляторного акта можуть негативно вплинути значні темпи інфляції та економічна криза.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Досягнення визначених цілей шляхом виконання вимог нового регуляторного акта принесе вигоди без необхідності залучення додаткових витрат органів місцевого самоврядування.

До кількісних показників належать: чисельність платників за землю, надходження коштів до бюджету громади.

Для відстеження результативності дії регуляторного акта визначено такі показники:

<i>Показник</i>	<i>2019 рік</i>
Кількість платників плати за землю, на яких поширюватиметься регуляторний акт, осіб, у тому числі:	1376
- юридичних осіб	16
- фізичних осіб	1360
Надходження коштів до бюджету громади тис. грн., у тому числі:	927,0
- юридичними особами	577,0
- фізичними особами	350,0

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії акта буде здійснюватися в терміни, визначені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та відповідно до методики, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року №308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта», зі змінами:

- базове відстеження буде проводитися до дня набуття чинності регуляторним актом з метою оцінки стану суспільних відносин, на врегулювання яких спрямована дія акта;

- повторне відстеження буде проводитися за три місяці до дня закінчення визначеного строку, але не пізніше дня закінчення визначеного строку з метою оцінки ступеня досягнення актом визначених цілей.

Голова постійної комісії

Т.В.Обихвост